

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1964-1965

14 JANUARI 1965

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 4 van de wet van 15 april 1958 waarbij een artikel 4bis wordt ingevoegd in de wet van 1 augustus 1899 houdende herziening van de wetgeving en van de reglementen op de politie van het vervoer.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Op grond van artikel 4 van de wet van 15 april 1958, dat artikel 4bis van de wet van 1 augustus 1899 uitmaakt, is het mogelijk in de bij deze wet bepaalde gevallen een bloedproef te verrichten op de vermoedelijke dader of op het slachtoffer van een verkeersongeval.

De laatste alinea van voormeld artikel bepaalt dat hij die, zonder wettige reden, weigert zich aan de bloedproef te onderwerpen, strafbaar is met de straffen voorzien door de artikelen 2-3 en 2-7, § 2, 2°, van de wet van 1 augustus 1899, zoals gewijzigd door de wet van 15 april 1958.

Deze bepaling duidt ondubbelzinnig aan dat de vermoedelijke dader en het slachtoffer kunnen weigeren zich aan de bloedproef te onderwerpen wegens al of niet wettige redenen.

De weigering wegens niet wettige redenen is strafbaar gesteld; de weigering wegens wettige redenen is geoorloofd.

De vermoedelijke dader en het slachtoffer moeten dus in de mogelijkheid verkeren hun eventuele weigering te veruitwendigen, hetzij mondeling hetzij op enige andere wijze.

Het Hof van Verbreking heeft echter door arrest dd. 11 februari 1964 beslist dat de bloedproef kan opgelegd worden aan een persoon die buiten kennis is.

Het Hof argumenteert inderdaad dat « de omstandigheid dat de dader of het slachtoffer op het ogenblik waarop de opgevorderde geneesheer de bloedproef gaat verrichten buiten staat zou zijn om zijn weigering kenbaar te maken, deze niet kan doen vermoeden. »

Hoe lofbaar alle inspanningen die ondernomen worden om de dronkenschap aan het stuur te beteugelen ook mogen zijn, toch past het dat zekere normen ter eerbiediging van de menselijke persoonlijkheid verder zouden in acht genomen worden.

Chambre des Représentants

SESSION 1964-1965

14 JANVIER 1965

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 4 de la loi du 15 avril 1958, insérant un article 4bis dans la loi du 1er août 1899 portant revision de la législation et des règlements sur la police du roulage.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

En vertu de l'article 4 de la loi du 15 avril 1958, insérant l'article 4bis dans la loi du 1er août 1899, il est, dans les cas prévus par ladite loi, possible d'opérer un prélèvement sanguin sur la personne de l'auteur présumé ou de la victime d'un accident de roulage.

Le dernier alinéa de l'article précité prévoit que celui qui, sans motif légitime, refuse de se prêter au prélèvement sanguin est punissable des peines prévues aux articles 2-3 et 2-7, § 2, 2°, de la loi du 1er août 1899, modifiée par la loi du 15 avril 1958.

Cette disposition prévoit explicitement que l'auteur présumé et la victime peuvent, pour des motifs légitimes ou non, refuser de se prêter au prélèvement sanguin.

Le refus sans motif légitime est punissable, le refus pour motif légitime est licite.

L'auteur présumé et la victime doivent donc avoir la possibilité d'exprimer, soit oralement, soit autrement, leur éventuel refus.

La Cour de cassation, dans un arrêt du 11 février 1964, a cependant décidé qu'un prélèvement sanguin pouvait être imposé à une personne ayant perdu connaissance.

La Cour soutient, en effet, que « le fait que l'auteur ou que la victime soit hors d'état d'exprimer son refus, au moment où le docteur requis s'apprête à opérer le prélèvement sanguin, ne permet pas de présumer ce refus ».

Quelque louables que puissent être tous les efforts consentis en vue de la répression de l'ivresse au volant, il importe cependant de continuer à prendre en considération certaines normes, assurant le respect de la personnalité humaine.

Om deze reden blijkt het onaanvaardbaar dat een bloedproef verricht wordt bij een persoon die buiten kennis is of in een daarmee gelijk te stellen toestand verkeert.

Niet alleen heeft in principe iedereen het recht zich strafbaar te maken door te weigeren zonder wettige redenen aan een bloedproef te onderwerpen maar bovendien moet de weigering wegens wettigeredenen door de betrokkene te gelegener tijd tot uiting kunnen gebracht worden.

Het één noch het ander is mogelijk voor personen die buiten kennis zijn.

Men in dergelijke toestand onderwerpen aan een bloedproef staat gelijk met het ontnemen van essentiële verdedigingsmiddelen.

Bovendien loopt de betrokkene ernstig gevaar daar de mogelijkheid bestaat dat hij lijdende is aan enige ziekte of aandoening die elke bloedaf tapping verbiedt.

Indien de betrokkene zulks niet kan meedelen omdat hij b.v. buiten kennis is dan is het niet zeker dat de geneesheer, hoe bedreven en voorzichtig hij ook moge zijn, de bijzondere toestand van de betrokkene kan vermoeden, des te meer daar de opgevoerde geneesheer meestal de patient voor de eerste maal ziet.

Bij elke diagnose blijken de orale meegedeelde bevindingen van de patient nog zeer dikwijls van het aller-grootste belang te zijn.

De gemeenschap heeft vanzelfsprekend wel bepaalde rechten en soms moeten individuele belangen voor de gemeenschapsbelangen opgeofferd worden.

Nooit echter kan gerechtvaardigd worden dat het bewusteloze individu moet wijken voor de bewuste gemeenschap.

Pour ces motifs il semble inadmissible d'opérer un prélèvement sanguin sur une personne se trouvant sans connaissance ou dans un état similaire.

Non seulement, chacun a, en principe, le droit de se faire punir en refusant, sans motif légitime, de se soumettre à un prélèvement sanguin, mais, en outre, il faut que le refus pour motif légitime puisse être exprimé en temps utile par l'intéressé.

Ces deux choses sont impossibles aux personnes qui sont sans connaissance.

Les soumettre — dans un tel état — à un prélèvement sanguin équivaut à leur ôter tous les moyens essentiels de défense.

L'intéressé court, en outre, un sérieux danger, la possibilité n'étant pas exclue qu'il souffre d'une quelconque maladie ou affection entraînant l'interdiction de toute prise de sang.

Si l'intéressé, parce qu'il est sans connaissance par exemple, n'est pas en mesure de faire connaître cette particularité, il n'est pas certain que le médecin ainsi requis, voyant en outre généralement pour la première fois l'intéressé, puisse, quelles que soient son expérience et sa circonspection, déceler l'état particulier de ce dernier.

Aussi, les renseignements que le patient communique oralement revêtent-ils encore très souvent une importance extrême pour tout diagnostic.

Certes, la collectivité a des droits bien déterminés et, à ces intérêts collectifs, doivent parfois être sacrifiés des intérêts particuliers.

Que les droits de l'individu se trouvant en état d'inconscience doivent céder devant ceux de la collectivité consciente ne peut se justifier d'aucune manière.

H. VANDERPOORTEN.

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

Het bij artikel 4 van de wet van 15 april 1958 ingevoegde artikel 4bis van de wet van 1 augustus 1899 houdende herziening van de wetgeving en van de reglementen op de politie van het vervoer, wordt aangevuld met wat volgt :

« Wanneer de dader of het slachtoffer op het ogenblik waarop de opgevorderde geneesheer de bloedproef gaat verrichten, niet in staat is om zijn al of niet gerechtvaardigde weigering bekend te maken, mag niet tot de bloedproef worden overgegaan. »

11 december 1964.

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

L'article 4bis de la loi du 1er août 1899 portant revision de la législation et des règlements sur la police du roulage, inséré dans cette loi par l'article 4 de la loi du 15 avril 1958, est complété comme suit :

« Si l'auteur ou la victime n'est pas en état d'exprimer son refus motivé ou non, lorsque le médecin requis s'apprête à procéder au prélèvement sanguin, ledit prélèvement ne peut être opéré. »

11 décembre 1964.

H. VANDERPOORTEN.